

Aandachtspunten voor voldoen aan CRR
kwaliteitseisen voor kapitaal(instrumenten) bij
beleggingsondernemingen en
beleggingsinstellingen

DeNederlandscheBank

EUROSYSTEEM

Inhoud

- CRR kwaliteitseisen voor kapitaal.
- Belangrijke CRR eisen voor kapitaal inzake preferentie.
- Toelichting op CRR principes inzake preferentie.
- Belangrijke CRR eisen inzake meetellen kapitaal.
- Toelichting CRR eisen inzake meetellen kapitaal.
- Generieke aandachtspunten
- Aanbevelingen.
- Vragen?
- Verwijzing naar wetsartikelen.

CRR kwaliteitseisen voor kapitaal

- Wanneer instellingen bepaalde voorwaarden (zoals putopties, vaste toegezegde vergoedingen, side letters of garanties) opnemen bij het aantrekken van kapitaal die strijdig zijn met de CRR, kan dit betekenen dat (een deel van) het kapitaal niet kwalificeert als eigenvermogen / toetsingsvermogen.
- De CRR vereisten beogen zeker te stellen dat kapitaal beschikbaar is om risico's te absorberen en de continuïteit van dienstverlening te waarborgen.
- De aanleiding voor deze eisen is dat tijdens de vorige financiële crisis bleek dat kapitaal soms niet (volledig) risicodragend was. Terwijl kapitaal juist nodig is in tijden van stress (opvangen verliezen, afwikkelen onderneming).
- Deze presentatie richt zich voornamelijk op CET1 kapitaal.

Belangrijke CRR eisen inzake preferentie ⁽¹⁾

Artikel 28 lid 1 sub h CRR

- i) Er zijn geen preferentiële behandelingen voor de volgorde van betaling van uitkeringen, evenmin voor andere tier 1-kernkapitaalinstrumenten, en de voor de instrumenten geldende voorwaarden voorzien niet in preferentiële rechten op de betaling van uitkeringen.
- iv) Het niveau van de uitkeringen wordt niet bepaald op basis van het bedrag waarvoor de instrumenten bij de uitgifte werden verkocht, behalve in het geval van de in artikel 27 bedoelde instrumenten.
- v) De voor de instrumenten geldende voorwaarden bevatten geen verplichting voor de instelling om uitkeringen aan hun houders te verrichten en de instelling is niet anderszins aan dergelijke verplichtingen onderworpen.
- vii) Het schrappen van uitkeringen legt de instelling geen beperkingen op.

Belangrijke CRR eisen inzake preferentie ⁽²⁾

Artikel 28 lid 1 sub i CRR

Vergeleken met alle door de instelling uitgegeven kapitaalinstrumenten vangen de instrumenten het eerste en naar verhouding grootste deel van de verliezen op wanneer deze zich voordoen, en vangt elk instrument de verliezen in dezelfde mate op als alle andere tier 1 – kernkapitaalinstrumenten.

Artikel 28 lid 1 sub j CRR

Bij insolventie of liquidatie van de instelling komen de instrumenten na alle andere vorderingen in de rangorde.

Artikel 28 lid 1 sub k CRR

De instrumenten verlenen de eigenaars ervan een vordering op de resterende activa van de instelling, die bij liquidatie en na betaling van alle niet-achtergestelde vorderingen evenredig is aan het bedrag van dergelijke uitgegeven instrumenten en niet vastgesteld is en evenmin onderworpen aan een maximum, behalve in het in artikel 27 bedoelde geval van kapitaalinstrumenten.

Artikel 28 lid 1 sub m CRR

De instrumenten zijn niet onderworpen aan enige regeling hetzij contractueel hetzij anderszins, die de rangordepositie van vorderingen uit hoofde van de instrumenten bij insolventie of liquidatie verbetert.

Toelichting op CRR principes inzake preferentie ⁽¹⁾

- Ongeacht de grootte van de instelling moet de CRR worden nageleefd. Het proportionaliteitsbeginsel is hier niet van toepassing.
- De CRR eisen omvatten een **pari passu** principe. Elke houder van een CET1 instrument ontvangt tegelijk zijn geld, of het nu gaat om het ontvangen van dividend of het terugkrijgen van geld in liquidatie. ***Gelijke rechten voor houders van CET1-instrumenten (dus daarin geen preferentie).***
- De CRR eisen omvatten een **pro rata** principe. Uitkeringen dienen in gelijke verhoudingen onder de CET1 instrument houders worden verdeeld. Belangrijk is dat pro rata altijd op basis van de nominale waarde van de aandelen is, dus niet op basis van de nominale waarde + agio. **Houders van CET1-instrumenten krijgen dus een evenredig bedrag op basis van de nominale waarde van hun CET1 instrumenten.**

Toelichting op CRR principes inzake preferentie ⁽²⁾

- **Voorbeeld Pari Passu**

Onderneming A wordt afgewikkeld. Het bedrag (liquidatiesaldo) dat overblijft na betaling van schulden aan derden en achtergestelde leningen komt toe aan de preferente en de gewone aandeelhouders. Belangrijk daarbij is dat preferente aandeelhouders eerder hun geld krijgen dan de gewone aandeelhouders. Krijgen ze namelijk gelijk hun geld dan diskwalificeert dat al het gewone aandelenkapitaal, want niet-CET1 instrumenten mogen niet gelijktijdig (pari passu) met CET1 instrumenten in jaarwinsten of positief liquidatiesaldo delen. Dit geldt overigens ook voor verliezen, die moeten als eerste (en voor het grootste deel) door CET1 instrumenten, de gewone aandeelhouders gedragen worden. Hier wordt niet aan voldaan als dat verlies gelijktijdig met de preferente aandeelhouders wordt gedragen.

De statuten dienen daarom duidelijk aan te geven dat hetgeen resteert na voldoening van schulden aan derden en achtergestelde leningen, éérst toekomt aan de preferente aandeelhouders middels een in de statuten te duiden verdeling. Hetgeen dan nog resteert komt toe aan de gewone aandeelhouders.

Toelichting op CRR principes inzake preferentie ⁽³⁾

Pari passu is ook van toepassing op dividenduitkeringen. Het is toegestaan dat preferente aandeelhouders eerder en meer dividend krijgen uitgekeerd dan gewone aandeelhouders. Gewone aandeelhouders dienen altijd gelijktijdig hun uitkering te krijgen.

Preferentie is onder voorwaarden toegestaan mits de gewone aandeelhouders blijven voldoen aan de regelgeving (o.a. als eerste verlies dragen en als laatste delen in de winst). Preferente aandelen tellen niet mee als CRR toetsingsvermogen.

Toelichting op CRR principes inzake preferentie ⁽⁴⁾

- **Voorbeeld Pro Rata.**

Het liquidatiesaldo dat toekomt aan preferente aandeelhouders kan naar wens worden ingevuld. Statuten dienen te duiden hoe dit wordt ingevuld. Het liquidatiesaldo dat daarna resteert moet gelijkelijk worden verdeeld over de gewone aandeelhouders op basis van de nominale waarde van de aandelen, dus exclusief agio. Oftewel agio telt niet mee bij de verdeling van het saldo. Dit dient expliciet in de statuten te worden benoemd.

Voorbeeld 1.

Stel dat kapitaal van de onderneming als volgt is volgestort (in dit voorbeeld is er **geen** sprake van preferente aandeelhouders):

Aandeelhouder A Gewone Aandelen EUR 100.000 en Agio EUR 100.000.

Aandeelhouder B Gewone Aandelen EUR 100.000.

Ingebracht kapitaal t.b.v. het Toetsingsvermogen bedraagt in dit voorbeeld EUR 300.000.

Liquidatiesaldo EUR 250.000.

Bij de afwikkeling ontvangen beide aandeelhouders EUR 125.000.

Bovenstaande is ook van toepassing op dividenduitkering aan de gewone aandeelhouders. Deze uitkering moet evenredig zijn aan het aandelenbezit, dus zonder meetellen van het agio.

Toelichting op CRR principes inzake preferentie ⁽⁵⁾

Voorbeeld 2.

Stel dat kapitaal van de onderneming als volgt is volgestort (in dit voorbeeld is er **wel** sprake van preferente aandeelhouders):

Aandeelhouder A Gewone Aandelen EUR 100.000 en Agio EUR 100.000.

Aandeelhouder B Preferente aandelen EUR 100.000.

Ingebracht kapitaal t.b.v. toetsingsvermogen bedraagt in dit voorbeeld EUR 200.000, het preferente kapitaal telt immers niet mee.

Liquidatiesaldo EUR 150.000.

Bij de afwikkeling ontvangt aandeelhouder B als eerste EUR 100.000.

Aandeelhouder A ontvangt daarna het resterende bedrag van EUR 50.000.

Belangrijke CRR eisen inzake meetellen kapitaal ⁽¹⁾

- Ingehouden winsten, gecumuleerde niet–gerealiseerde resultaten en andere reserves moeten **onbeperkt** en **onmiddellijk** door de instelling kunnen worden gebruikt voor het dekken van risico's of absorberen van verliezen zodra deze zich voordoen.

Zie de toelichting op artikel 26 lid 1 van de CRR.

Aan de activazijde moeten deze gelden in beginsel een liquide karakter hebben voor minimaal het deel dat nodig is voor de kapitaaleisen.

- De instrumenten zijn **volgestort** en aankoop ervan wordt niet direct of indirect door de instelling gefinancierd. **Dus geen kasrondje**. Zie artikel 28 lid 1 onderdeel b van de CRR.

Gestort kapitaal dat daarna wordt teruggeleend aan de aandeelhouder, dan wel een lening die wordt gegeven aan een aandeelhouder waarmee deze de aandelen volstort telt niet mee als beschikbaar vermogen.

- De instrumenten zijn niet onderworpen aan enige regeling hetzij contractueel hetzij anderszins, die de rangordepositie van vorderingen uit hoofde van de instrumenten bij insolventie of liquidatie verbetert. **Geen side letters waarin afspraken zijn gemaakt die de in de CRR opgenomen norm teniet doen**. Zie artikel 28 lid 1 onderdeel m van de CRR.

Dit betreft ook afspraken die pas zouden ingaan in geval de vergunning zou worden ingeleverd, aangezien dergelijke afspraken gedurende de tijd dat er wel een vergunning is, invloed hebben op de bedrijfsvoering.

Toelichting CRR eisen inzake meetellen kapitaal ⁽²⁾

Balans vermogensbeheerder X EUR 1.000

Activa

Liquide Middelen	100
Lang Lopende Vorderingen op Moeder	400
Kort Lopende Vorderingen	250

Passiva

Aandelen	400
Winstreserves	250
Kort Lopende schulden	100

Bij kapitaalseis EUR 400 voldoet deze instelling niet aan de eisen.

Aandelen (EUR 400) tellen niet mee als kapitaal omdat deze wordt gefinancierd middels een vordering op de aandeelhouder (directe financiering). Er is derhalve maar EUR 250 kapitaal aanwezig.

Per saldo is het bedrag van EUR 250 onvoldoende om te voldoen aan de kapitaalseis van EUR 400.

Generieke aandachtspunten ⁽¹⁾

- Uitgifte van nieuwe kapitaalinstrumenten met dezelfde voorwaarden als de bestaande instrumenten moeten vooraf worden gemeld bij DNB.

Zie artikel 26 lid 3 onderdeel a CRR.

- Uitgifte van nieuwe kapitaalinstrumenten met afwijkende voorwaarden als de bestaande moeten vooraf worden getoetst door DNB en behoeft specifieke goedkeuring vooraf. Zie artikel 26 lid 3 onderdeel a CRR.

- Statutaire afspraken om af te wijken van een evenredige verdeling van de winst kan preferentie creëren tussen CET1 kapitaal en is daarom niet toegestaan.

Zie artikel 28 lid 1 onderdeel h (i) van de CRR.

Generieke aandachtspunten ⁽²⁾

- Als een instelling de aankoop van uitgegeven aandelen financiert dan tellen deze aandelen niet mee tot het aanwezige vermogen. **Zie artikel 28 lid 1 onderdeel b van de CRR.**

In de DLR rapportage mag dit deel niet meegeteld worden in formulier F01.03 op regel 040.1 (gekoppeld aan CO1.00).

- Aandelen die door de instelling zelf worden ingekocht tellen niet mee als vermogen.

Zie artikel 28 lid 1 onderdeel b van de CRR.

In de DLR rapportage mogen eigen ingekochte aandelen niet meegeteld worden in F01.03 op regel 021.

- Bij het verkrijgen van prioriteitsaandelen (speciale stemrechten), met een economisch belang kleiner dan 10 procent, dient te worden onderzocht of vanwege deze stemrechten invloed op de instelling kan worden uitgeoefend waardoor een verklaring van geen bezwaar moet worden gevraagd. **Zie artikel 3:95 Wft.**

Generieke aandachtspunten ⁽³⁾

- Een instelling heeft vooraf **goedkeuring** nodig van **DNB** om:
 - **aandelen** en/of **agioreserve** terug te kopen of te verminderen;
 - **aanvullend tier 1 instrumenten** en/of **achtergestelde Tier 2 leningen** terug te kopen of te verminderen indien dit plaatst vindt voor de contractuele vervaldatum. Zie artikel 77 en 78 van de CRR.
- Instellingen dienen voor het verkrijgen van goedkeuring een goed onderbouwd verzoek in te dienen waarom de onderneming met minder kapitaal toe kan, dan wel hoe het kapitaal vervangen zal gaan worden door kapitaal van dezelfde kwaliteit of beter.
Zie artikel 30 van de Commission Delegated Regulation 241/2014 (de RTS Own Funds).

Aanbevelingen

- In statuten staat veelal vermeld dat het bestuur slechts onder bepaalde voorwaarden, zoals beschreven in het Burgerlijk Wetboek (BW), goedkeuring weigert ten aanzien van een dividenduitkering. Doordat enkel naar het BW wordt verwezen, en niet naar de ook van toepassing zijnde CRR, ontstaat een verkeerde suggestie. Uitkeringen dienen namelijk volledig discretionair te zijn en er mag geen suggestie gewekt worden of/wanneer er wel een uitkering plaats zal vinden.
- DNB beveelt aan om in de statuten rekening te houden met de CRR door de discretionaire bevoegdheid daarin tot uitdrukking te laten komen.
- DNB beveelt aan om de wijze waarop winst/verlies/liquidatiesaldo wordt verdeeld expliciet op te nemen in de statuten.

Vragen?

- U kunt ons bereiken via het volgende email adres: bobi@dnb.nl.

Verwijzing naar wet-regelgeving

CRR: [Verordening \(EU\) Nr. 575/2013](#)

De invoering van nieuwe regelgeving ([IFR](#)) brengt geen wijzigingen met betrekking tot de eisen voor kapitaal voor beleggingsondernemingen en beleggingsinstellingen met zich mee. Ingangsdatum van IFR is 26 juni 2021.